

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A.Vivulskio g. 11
LT-03610 Vilniaus

2011-09-28 Nr. 08/16-2-1359

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12,
13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR TREČIOJO SKIRSNIO
PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.11-3296-01**

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su pateiktu visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms pateiktu derinti įstatymo projektu Nr. 11-3293-01 (toliau – Projektas), teikia siūlymus dėl šio teisės akto tobulinimo:

1. Vaiko teisių apsaugos kontrolierė pritaria Projekto rengėjų siūlymui suvienodinti vaiko globos (rūpybos) išmokos dydį visiems vaikams, nepriklausomai nuo nustatytos globos (rūpybos) formos (globa šeimoje, šeimynoje, vaikų globos institucijoje), tačiau, siekiant skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimose, taip pat suvienodinti vaikų, globojamų šeimose ir šeimynose, padėtį ir poreikių, susijusių su vaikų išlaikymu, esant minėtų formų globai (rūpybai), tenkinimo galimybes, siūlytina svarstyti galimybę globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą skirti ir vaikams, globojamiems (rūpinamiems) šeimose bei, pritarus šiam siūlymui, diskutuoti dėl šio priedo galimos diferenciacijos (atsižvelgiant į globos formą).

Nagrinėjant šį vaiko teisių apsaugos kontrolierės pasiūlymą, paminėtina, jog Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje numatyta socialinių paslaugų teikimo alternatyva – pinigine išmoka (pagalbos pinigai) šeimoms, globojančioms (rūpinančioms) vaikus, dėl jų paskirties, mokėjimo neprivalomo pobūdžio ir kt., negali būti prilyginami vaiko globos (rūpybos) išmokos tiksliniam priedui. Be to, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje 2011 m. surinkti duomenys (informaciją pateikė 43 savivaldybės) rodo, kad tik 17 -oje savivaldybių yra patvirtintos pagalbos pinigų mokėjimo šeimoms, globojančioms (rūpinančioms) nepilnamečius vaikus, tvarkos, o reali pinigine parama skiriama tik keliose savivaldybėse.

2. Projekto 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte, po žodžio „atlieka“ įrašyti žodį „laisvės atėmimo“, po žodžių junginio „paskelbta paieška“, įrašyti žodžių junginį „kol neišnyksta nurodytos aplinkybės“. Priešingu atveju, pritarus siūlomam Projektų rengėjų reglamentavimui, išnykus aplinkybėms nurodytoms šiame punkte, nepagrįstai būtų atimta teisė pasinaudoti vienkartinę išmoka įsikurti asmenims, kuriems buvo taikytas suėmimas, sulaikymas, kurių paskelbta paieška ar asmenims, atlikusiems bausmę. Pažymėtina ir tai, kad bausmė net ir

baudžiamąjį įstatymo taikymo atvejais nebūtinai turi būti susijusi su laisvės atėmimu (apribojimu), pvz. piniginė bausmė, specialiosios teisės atėmimas ir kt.

3. Projekto 8 straipsnio 3 dalyje po žodžių „globėjui (rūpintojui)“ įrašyti žodžių junginį „arba pačiam 18 metų ir vyresniam asmeniui“. Šis siūlymas argumentuojamas tuo, kad sistemaiškai aiškinant ir taikant Išmokų vaikams įstatymą, esant įstatyme nustatytoms sąlygoms, asmenys, sulaukę pilnametystės, bet ne vyresni nei 24 metų amžiaus, turi teisę į socialinę išmoką vaikui. Manytina, jog netikslinga keisti teisinį reglamentavimą ir esamą praktiką bei apriboti šiems asmenims patiemis gauti ir disponuoti šiomis išmokomis. Paminėtina ir tai, globojamam (rūpinamam) vaikui sulaukus pilnametystės, globos (rūpybos) teisiniai santykiai baigiasi.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

